

Territori inicia la campanya hivernal amb l'emissió del butlletí de perill d'allaus i l'activació de les màquines llevaneus

- L'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya comença la difusió dels butlletins de perill d'allaus, per a les persones residents o usuàries de zones de muntanya, i les notes nivològiques
- Catalunya té uns 1.300 km² de terreny allavós i cada temporada hivernal s'enregistren entre 250 i 300 allaus
- El Departament de Territori té a punt 121 màquines llevaneus i 105 punts d'emmagatzematge de sal en el marc de la campanya de vialitat hivernal

Com cada temporada hivernal, el Departament de Territori engega les actuacions preventives i informatives per tal d'informar la població que viu o practica activitats a les zones de muntanya de la situació de la neu i el perill d'allaus, al mateix temps que activa el dispositiu d'estesa preventiva de sal a les carreteres i té a punt les màquines llevaneus per actuar si és necessari.

Així, l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) ha començat a emetre els butlletins de perill d'allaus (BPA) diaris i les notes nivològiques per informar de l'estabilitat i la distribució del mantell nival al Pirineu de Catalunya.

Les temporades hivernals s'inicien amb les notes nivològiques, on s'informa de la distribució de la neu al terra i de la seva estabilitat. La primera nota d'aquesta temporada es va emetre el passat 22 de novembre. Un cop hi ha innivació suficient, es passa a emetre els butlletins de perill d'allaus per a cadascuna de les 7 zones establertes al Pirineu de Catalunya, de dilluns a dissabte i, usualment, fins el mes de maig.

Dins del [BPA](#), l'usuari trobarà amb icones i amb text explicatiu el grau de perill d'allaus (de molt fort, 5, a feble, 1), el problema principal per allaus, les orientacions i cotes més perilloses, així com la mida de les allaus previstes. Els butlletins proporcionen informació molt rellevant per a la seguretat dels usuaris de la muntanya, atès que els permeten preparar amb antelació les seves sortides i activitats. Les persones interessades es poden [subscriure](#) per rebre directament el Butlletí al seu correu electrònic.

Per complementar el BPA, l'ICGC du a terme el Servei d'informació de gruix de neu i valoració climàtica diària [InfoGruixNEU](#), per a 7 punts del Pirineu situats per sobre dels 2.000 metres. El servei consisteix en representar diàriament, amb una gràfica, el gruix de neu a terra per a cadascun dels punts i mostrar si la innivació és normal, excedentària o deficitària. Aquest servei s'inicia l'octubre i finalitza el 15 de juny.

Entre 250 i 300 allaus per temporada

L'objectiu final de les tasques endegades pel servei de predicció d'allaus de l'ICGC, és informar i conscienciar la població que viu o que desenvolupa les seves activitats professionals o de lleure a la muntanya hivernal. Catalunya té 1.300 km² de terreny allavós i, tot i que cada any és molt diferent, es registren entre 250 i 300 allaus per temporada, segons [la Base de dades d'allaus](#).

De mitjana, moren entre 1-2 persones per allaus cada any. Cal dir que en més d'un 70% dels casos la pròpia persona involucrada és qui ha provocat l'allau. Per això també s'informa de [l'accidentalitat](#) per allaus i recomanem seguir les indicacions de seguretat que es troben [al decàleg de bons hàbits](#).

Durant la temporada hivernal 2021-2022, l'accidentalitat per allaus al Pirineu de Catalunya es va concentrar en els mesos de novembre, febrer i abril, amb dues víctimes mortals. Les allaus més grans van ser per situacions de neu humida, lliscaments basals i neu ventada. El grau de perill mitjà de la temporada va estar per sota de l'habitual. L'ICGC recull tots aquests fenòmens, amb el detall d'on es produeixen, a la seva [Base de dades d'allaus](#).

Existeixen cinc problemes típics que poden produir perill d'allaus. Aquests són nevades recents; acumulació de neu transportada pel vent; capes de neu febles fruit de la transformació de capes de neunantigues; neu humida, i lliscaments basals de les capes de neu sobre el terra. Els problemes típics d'allaus

complementen el grau de perill, que es prediu en base a l'escala europea de perill d'allaus, que va de molt fort (5). a feble (1)

Sistema de predicció i vigilància per allaus

L'ICGC elabora ordinàriament diversos productes i col·labora en diversos protocols de seguretat relacionat amb les allaus, atès que és l'organisme encarregat del sistema de predicció i vigilància per allaus a Catalunya. Així s'encarrega de la vigilància els set dies i les 24 hores durant la temporada hivernal per donar compliment al pla Allaucat, informa de la possibilitat de fusió de la neu dins del pla Inuncat i informa dels gruixos de neu a través del servei [InfoGruixNeu](#) en el marc del pla Neucat, tots de [Protecció Civil](#).

D'altra banda, l'Institut realitza les prediccions locals per a quatre estacions d'esquí gestionades per Ferrocarrils de la Generalitat (FGC) i, quan és necessari, dona suport al desencadenament d'allaus de forma artificial.

Per dur a terme aquestes tasques, els tècnics de l'ICGC realitzen treball de camp i de laboratori, a més de disposar d'una xarxa d'observadors que permet cobrir tot el terreny.

121 llevaneus i 105 punts d'emmagatzematge

D'altra banda, el Departament de Territori també té activada la campanya de vialitat hivernal 2022-23 des del 15 de novembre, amb l'objectiu de garantir la seguretat i la fluïdesa a les carreteres, minimitzant el temps de restriccions o el tancament de les vies afectades per causes meteorològiques.

Les intervencions incloses dins el Pla d'Ajuda a la Vialitat Hivernal 2022-2023 responen a dues tipologies de tractament: les actuacions preventives, que corresponen a l'estesa de sal per evitar la formació de plaques de gel o l'acumulació de neu, i les relacionades amb la retirada de neu o gel de les carreteres.

Aquesta temporada, el Departament disposa de 121 màquines llevaneu i 105 punts d'emmagatzematge de sal, amb una capacitat total de 12.000 tones. Aquests recursos es distribueixen des dels 33 centres de conservació i manteniment de la Generalitat, en funció de les característiques del territori i les afectacions que s'hi produeixen. La campanya de vialitat hivernal finalitza el mes d'abril.

Al llarg de la campanya 2021-2022, els equips de vialitat hivernal van treballar més de 16.600 hores i van recórrer un total de 562.496 quilòmetres.

4 de desembre de 2022